

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za znanila se plačuje od navadne vrstice, če se natiene enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Volitve v okrajni zastop Rogaški.

Kakor posamezne občine, imajo tudi celi okraji svoje volitve. Pri okrajnih volitvah izvoljeni udje imenujejo se skupaj okrajni zastop. Po postavi imajo pravico voliti v okr. zastop 1. veleposestniki, t. j. davkoplacičci, kateri plačujejo neposrednega zemljiškega in hišnega davka vsaj 60 gld.; 2. veletržci, ki plačujejo toliko davka od svoje trgovine ali obrti; 3. mesta in trgi in 4. kmečke občine. Vsaka izmed teh štirih skupin voli enako število odbornikov.

Volitve v okr. zastop so velikega pomena. Okrajni zastop ima nadzorovati v marsičem občine, voli ude okrajnega šolskega sveta in ima dostikrat v rokah velike denarne svote, posebno če ima svojo hranilnico.

Take volitve v okrajni zastop vršile se bodo v prihodnjem tednu v Rogaškem okraju. Ta okraj je bil do sedaj v rokah liberalnih nemškutarjev. Da ti gospodje riso najboljši gospodarji in se ne ozirajo veliko na kmečke žulje, priča nam dovolj jasno n. pr. občinsko gospodarstvo na Slatini; teh gospodov pa, ki so nekdaj na Slatini nosili žvonec, sedi lepo število tudi v okrajnem zastopu in z Rogaškimi tržani se kaj dobro spoznemo. Pred štirimi leti je umrl vrloznani prijatelj kmetov, gosp. Praprotnik. Zapustil je celi okraj, posebno ceste, v najboljšem stanu, v blagajnici pa nad 800 gld. gotovine. Bil je pač veden, dober gospodar. A dandas? Blagajnice so prazne. Kadar pridejo naši možje po svoj zaslужek k okrajnemu odboru, plačuje se jim s »počakaj!« ter čakajo potrežljivo po pol leta in še več. In vendar dobiva okrajni odbor redno in večkrat na leto pri davkariji svoje okrajne doneške. Od leta 1890 se je proračunilo vsako leto po 600 gld. za bike in mrjasce boljših plemen, še le pred par meseci nas je že njimi osrečil okr. zastop. Navedeni proračunski znesek se je pa vsako leto zagospodaril in še zadolžili so se vrh tega po 500 do 1500 gld. na leto.

Po našem mnenju gospodje premalo pomislijo, kako težko si kmetje zaslužimo svoje dačne krajarje in zato so premalo varčni. No, saj pa je že tudi stara reč: gospod za kmete ni. To so pokazali tudi, ko so odločili za zgradbo železnice ogromno svoto 50.000 gld. Res, marsikomu v okraju bi koristila železnica, a toliko nikomur, kakor trgu Rogaškemu. Ako je toraj okrajni zastop že hotel toliko denarja pokloniti železnici, naj bi bil polovico tega bremena naložil tržanom, polovico pa občinam. To bi bilo tem bolj opravičeno, ker trg, ki šteje slabo 600 duš, ima ravno toliko odbornikov v okrajnem zastopu, kakor vse občine skupaj, broječe nad 12.000 duš. Enake pravice pa zahtevajo enake dolžnosti.

Ker pa liberalec nima srca za kmeta, zato velja: kmet pomagaj si sam in pomagal ti bo Bog! Kmetje

volilci, letos se vam je zasukalo na boljše; Bog in sreča mila, pa boste zmagali! Kmetje, vi ste že navajeni zmag, nekaj let sem ste dobro pobijali nemškutarske nakane in okušate, kako sladka je zmaga! Še pri okrajnih volitvah en pogumen naskok in padla bo tudi ta liberalno-nemškutarska trdnjava! Kaj bi se uklanjali trgu? Kaj delali mu tlako? Zakaj bili sužnji njegovi? Trg plačuje komaj 2400 gld. davkov, a vi, kmetje, 25.000 gld.; kdor pa več plača, naj ima tudi več govoriti, ne pa narobe. Dne 22. januarija pokažite, veleposestniki, da imate razum in srce za blago stvar, za katero se gre; enako pa storite, volilni možje kmečkih občin, dne 25. prosinca. Kdo je mož, pridi na volišče ob pravem času, volite vsi enako, ker v edinstvu je moč! Nobenega naj ne vodi sebičen, oseben namen, ampak splošna korist! Volilci, ne bojte se pota, ne truda; skoz golo puščavo peljal je pot Izraelce v obljubljeno deželo, po potu truda in požrtvovalnosti dospeli boste tudi vi do zmage!

Poziv volilcem Šentlenarškega okrajnega zastopa.

Prava beseda na pravem mestu je dostikrat zlata vredna in ravno sedaj zdi se nam potreba, da z Vami, dragi volilci, izpregovorimo pravo pa odkritosreno besedo. Spominjajte se časov, ko so Vam v tem za Vas vse skupaj velevažnem zavodu Vaši najhujši sovražniki gospodarili; spominjajte se časa, kateri je dosti borbe in truda tirjal, da ste na lastne noge prišli; spominjajte se prav za prav, poglejte, kako ste si sami gospodarili in kako so Vam Vaši predniki gospodarili. Prečitajte ta stavek dvakrat in gotovo bodete prevideli, komu bode tudi prihodnji Vaše srce tolklo. Vaši sovražniki so prevideli, da s silo nič ne dosežejo, začeli so s prilizovanjem in ako niste previdni, gotovo Vas vlovijo na limanice. Za razcepljenje pri nas ni prostora. Kam za Božjo voljo zabredemo, ako se nas še ta betvica, kolikor nas je, razškropi! Pregovor pravi: »Kar po mački diši, miši lovi«. Nemškutar nikdar ni bil in ne bo Slovencu zvest prijatelj, prave Nemce pa moremo in jih tudi spoštujemo; tako je v redu.

Reč, za katero se sedaj najbolj plete, je železnica. Tudi tukaj Vam svetujemo previdnim biti. Dolgori se lahko delajo, samo plačevanje je težavno, posebno še pa, ako pridejo slaba leta, o katerih se, mislim, da ne smemo sedaj tožiti. Kolikrat pride sedaj ta ali ovi in reče: »Skoraj nimam, da bi si soli kupil.« To je potrebna reč; vendar te mora ubogi trpin včasi stradati, da zanesi svoj davek v davkarijo. V tem oziru rečemo: »Bogu, kar je božjega, cesarju pa, kar je cesarjevega«, a zakaj

nepotrebnih dolgov delati, kateri bi nam morebiti še tisto lastnino, katero sedaj imamo, požrli!

Dragi volilci, povedali smo Vam svoje odkritosrčno mnenje! Mislimo, da ste bili bili z gospodarjenjem Vaših zaupnih možev do sedaj zadovoljni, saj pa njim tudi njihovi sovražniki nič niso mogli očitati; ostanite tudi za naprej pri njih; volite njih enoglasno in s tem boste pokazali, da ne živite samo za-se in za Vaše volilce, nego da živite tudi za vero, narod in cesarja!

Sedaj še pa besedo okrajnemu zastopu! Kakor smo se vče prepričali tu pa tam, volileci prav ne vedo, za kaj da pri celi reči gre. Bi-li ne bilo primerno, da bi nekaj udov, recimo okrajni odbor, v tem ali ovem kraju zborovanje sklical, poročal o svojem dose- danjem delovanju in tudi lahko od ljudstva posamezne želje vsprejemal. Vse taiste kukavice in taisti hinačevi in sploh breznačajneži morali bi izginiti v svojo lastno sramoto in v korist celega okraja. K.

Cerkvene zadeve.

Duhovno veselje v Ribnici.

Res to so bili veseli dnevi, ko smo obhajali »srečni in zlati čas sv. misijona!« Dve tretjini tega drazega časa, od 12. do 22. decembra, prebili smo v cerkvi, pa še kako kratko se nam je zdelo, le prehitro je minilo. Ni nas vedrilo in zadrževalo ondi posvetno razveseljevanje, nismo pasli očij in ušes na minljivih pozemeljskih rečeh, temveč beseda božja bila je naša hrana, pobožna molitev krepilna pihača, sv. zakramenti naše gostovanje! Vabil nas je na to slovesnost sam nebeški pastir po svojih poslancih, očetih misijonarjih od sv. Jožefa pri Celju, oo. Macur, Kitak, Pogorelc in Krivec.

Hvala Bogu, ki je tako obilno blagoslovil neutrudljivo delovanje gorečih svojih oznanjevalcev! Udeležba ljudstva je bila ves čas obilna, h koncu celo velikanska. Redek dokaz temu je to, da je okoli 2200 ljud j prejelo sv. zakramente, poslušalo glas dobrega pastirja in podalo se v njegov blaženi hlev. Vsakega so vlekli drugi razlogi. V posvetno zakopane in zamišljene budil je pretresljiv glas o. Macurja; trdovratne in zanemarjene vabilo je ljubeznjivo in milo opominjevanje o. Kitaka; maloverne in nezaupne vlekla je krotka prepričevalna beseda o. Pogorelca; lahkomišljene in slepe pa opominjalo ostro in rezko svarilo o. Kriveca. Vsem pa je v srce šla očetovska ljubezniiva beseda č. g. župnika, s katero so vsakokrat začeli poedini stanovski nauk, pa zopet končali ga ob skupnem sv. obhajilu. Veselo je bilo videti v cerki marsikoga, ki se je dozdaj izogibal nje; milo se nam je storilo gledati, kako so skrbič. g. kaplan iskali najbolj sramožljive, bratovsko prijeli za roko in vedli k spovednici. Gotovo se bo marsikdo celo življenje hvaležno spominjal vsega in vseh, ki so mu pomagali k spreobrnjenju in poboljšanju.

Prisrčno zahvalo smo dolžni tudi nevtrudljivemu in priljubljenemu spovedniku č. g. Meznariču od Sv. Kunigunde, ki so celih pet dnij pomagali v spovednici eccliti srca grešnikov.

Res neprečenljiva dobrata so duhovne vaje za vsako župnijo, kakor tudi za vsakega posameznega človeka. Blagor mu, kdor njih sad ohrani in po njem uravna svoje življenje! Še veliko bolj blagor mu, kdor v grehu zakopan spi in čaka zadnje ure, pa ga še opravem času vzbudi glas njegovega duhovnega očeta, pokliče mu zdravnike, ki nosijo zdravila za vse njegove rane in mu pokažejo stezo k srečni večnosti. Hvala Bogu, takšnega očeta ima Ribniška župnija, ki so že

tretjikrat (v misijonu, v tridnevnici in sedaj v duhovnih vajah) poklicali duhovne zdravnike oo. misijonarje, župnijo prerodit, zgubljene poiskat, verne potrdit. Ne bomo jih za to nagradili s časnim plačilom, ki ga tudi ne želijo, ampak življenje svoje hočemo uravnati tako, da bodo oni enkrat tudi zavoljo nas deležni večnega plačila. Enako obljudimo tudi nepozabljivim oo. misijonarjem po njih naukih živeti in moliti za njih, da še mnogo, mnogo duš pridobě Kristusu in si tako pridobě veliko zaslug za nebesa. Vsem pa, ki so kakor kolikomagali, da smo tako srečno in veselo obhajali duhovne vaje, izrekamo prisrčni: Bog plati! Hvaležni Ribničani.

Iili darovi za družbo vednega češčenja:

Reichenburg 19 fl. 87 kr., Negova 3 fl. 82 kr., Vojnik 11 fl. 20 kr., Koprivnica 8 fl., Sv. Marjeta niže Ptuja 12 fl. 71 kr., Ptuj 7 fl. 77 kr., Pernice 8 fl. 68 kr., Sv. Janž na Dravskem polju 7 fl., cerkev Sv. Alojzija v Mariboru 13 fl.

Gospodarske stvari.

Čebelno satovje.

Za umno čebelorejo s premakljivimi sačniki je prazno in umetno satovje važno, ker prazno satovje se lahko za prihodnje potrebe prihrani in umetno, katero se s posebnim strojem srednje stene iz voska napravi, lahko v okvirčke prilepimo. Prazno satovje se hrani v dobro zaprtih posodah in se mora vsaki mesec enkrat malo žveplati, da ga molji in žužki ne skvarijo. Če rojem namesto golih satnikov vložiš satnike s praznim satovjem ali pa z umetnimi stenami v panj, boš se čudil, kako hitro si bodo opomogli. Umetno satovje ima tudi to prednost, da čebele ne morejo trotovih celic delati.

Posebno ob ajdovem cvetju čebelam prazno satovje veliko pomaga. Najslavnejši čebelorejci trdijo, da morajo čebele 10—15 kg medu povzeti, preden eden kilogram satja napravijo. Iz tega tedaj lahko spoznamo, kolikn vrednosti je mlado, dobro ohranjeno satje, namreč, če eden kilogram satja prodamo, dobimo 70—80 kr., za 10—15 kg čiste strdi se pa dobi 5 do 8 gld. Umen čebelar bo tedaj le samo prestaro in omadežano satje v vosek pokuhal, vse drugo pa hrnil in ga v svojem času porabil.

F. P-k.

V premislek tistim, ki kupujejo sadno drevje.

Pri kupovanju sadnega drevja moramo previdni biti in ne kupuj drevja od ljudij, ki ga po vaséh ponujajo, ali po trgih prodajajo. Tako drevje je večjedel nepravilno vzgojeno, brez pravih korenin, na pol suho, staro in še slabe sorte. Tako drevo ni celo nič vredno. Drevesce mora biti mlado, k večjemu 4—5 let staro, močno deblo in imeti mnogo gostih lasnatih korenin. Da je koreninje sveže, pozna se na tem, da je škorja, če je malo odrgneš, popolnoma bela. Korenine so glavni porok in podloga, da bo drevo lepo rastlo. Če tedaj sam nimaš dobrega in lepega sadnega drevja, naroči ga v drevesnici, kjer se drevje umno izgojuje in je znano, da tisto povsod dobro raste.

Zmrzlo rastlino rešiti.

Lahko se primeri, da nam rastline v lonecih ali v vrtu zmrznejo. Če bi tedaj zmrzlo rastlino (rožo) v toplo izbo prenesli, poginila bi gotovo, zato moramo zmrzlo rastlino na hladen kraj prenesti in z mrzlo vodo škropiti ter le po času na topel kraj prenesti.

Grenko mleko.

Mleko ali je že od krave ali pa postane še le pozneje grenko. Vzroki temu so različni. Največkrat povzročuje grenka, spridena in slaba krma tudi grenkoto mleka. Zato se mora pri molznih kravah skrbno na to gledati, da ne pride preveliko takih rastlin v jasli, ki škodujejo mlekmu. Posebno slaba za mleko je repa, se ve, da le tedaj, če se v preveliki meri polaga ali če sama ni zdrava.

Ako imajo le pojedine krave grenko mleko, pomaga se lahko s tem, da se njihovo mleko loči od drugega. Da pa se spozna, pri katerih je grenko, pri katerih pa ne, mora se pri vsaki posebej mleko pokusiti, kadar se molze. Če pa postaja še le čez nekaj časa (navadno drugi dan) grenko, kar je zelo navadno prismetani ali vrhnji, mora se mleko vsake krave v posebno posodo pretočiti in tako ločeno shraniti. S tem se spozna, pri katerih postane mleko grenko in njihovo mleko mora se zanaprej ločevati od ostalega, dokler se stvar na boljše ne obrne, ker molža jedne krave sprideti mleko vseh drugih, ako se pušča skupaj.

Sejmovi. Dne 20. januvarija v Arnoži, v Bučah, na Malih Rodnali pri Slatini, pri Sv. Lenatu v Slovgoricah. Dne 21. januvarija v Teharjih. Dne 23. januvarija v Marenbergu, v Mozirji, v Radgoni in na Bizejskem.

Dopisi.

Iz Maribora. (Slomšekova slavnost v kn.
šk. bogoslovji.) Ko ves slovenski svet Slomšeka
slavi, tudi gg. bogoslovci niso smeli zaostati; tudi oni
so morali pokazati svojo ljubezen do nesmrtnega vla-
dike, ki je ravno temu zavodu bil poklonil svojo po-
sebno ljubezen. Zato so že lansko jesen prekrstili svoje
slovstveno društvo na Slomšekovo ime in že takrat iz-
javila se jo želja, naj bi se v njegovo proslavo priredila
domača slovesnost. Navdušeno se je ta misel sprejela
in izvedla zadnjo nedeljo. Tudi naš sedanji prevzvišeni
vladika in preč. duhovščina prišli so Slomšeku vred po-
častit. Tako smo se skupno navduševali in spominjali
njegovih vrlin in zaslug. Predavali so se slavospevi na
nepozabljivega vladika, iskreni govorji proslavljeni so
Slomšeka duhovnika-učitelja in rodoljuba in iz mlade-
niško navdušenih prs kipela je milodoneča slovenska
pesem in slavila odličnega slovenskega pevca. Navdu-
šenje bilo je splošno in morda ni nobeno srce mrzlo
ostalo, ko se je zapelo Slomšekovo »preljubo veselje«.
Posnemati Slomšeka smo sklenili vsi in v tem potrdili
so nas še prevzv. knez in škof, kazoc nam pot, po ka-
teri je mogoče doseči ta vzor. Tako se je končala lepa
slovesnost, katere se bo marsikateri sedanjih bogoslov-
cev še v poznih letih radostno spominjal.

Iz Slov. Gradca. (Volitev) v tukajšnji okrajni zastop ni bila tako nedolžna, kakor bi se dalo lahko iz notice Vašega cjenjenega lista v štv. 51. pr. l. sklepati, ampak ta volitev je bila dokaz, da pri nas ni vse dobro. Znano je, da je bila tukaj med Slovenci do leta 1887 najstrožja sloga, ali to je nekatere tukajšnje Nemce in častiželjneže (več tukaj ne rečem) strašno v oči bodlo. Koj v začetku so se nekateri nasprotniki (saj jih dobro poznamo) zagnali v Slovence in njih voditelja g. dr. Jožeta Šuca, ali g. dr. Šuca jeklenega značaja niso mogli vpogniti. Leta 1887 in 1890 so v novič jo poskusili, pa Slovenci korenjaki so jih tako pobili, da ni bil nobeden od njih v okrajni zastop izvoljen. Pri volitvi grudna pr. l. so hoteli nekateri korenjaki zonet tako postopati

pa žal, da so se sprejeli tudi hujškači med kandidate! Ko je bil zastop izvoljen, začelo se je rovanje. In res, dne 12. grudna so izvolili vsi Nemci, 12 jih je, in od Slovencev osem mož gg. J. Rogina načelnikom in J. Barta namestnikom; 12 slovenskih korenjakov pa ni bilo zato takoj volitvo. Njo si zapišemo torej v črne bukve in nas 12 korenjakov ostane še dalje pri tem, da volitev, ki se naslanja na nasprotnike, ni dobra. Da smo na pravem potu, to nam večina okrajnih prebivalcev potrjuje, sicer pa čakajmo, kaj da stori novi odbor za blagor okraja.

Iz Ponikve. (Pozno) pride moje poročilo, toda ko drugega ni, naj pa velja moje! Dobili smo zopet župnika in sicer č. g. Alojzija Kreft; v četrtek, dne 30. listopada so s Kalobja srečno k nam dospeli, ter smo njih predpoldne blizo železniškega kolodvora v ogromnem številu z velikim veseljem pričakovali. Od tam pa smo jih tako rekoč v procesiji v farno cerkev spremili. Tu so nam po kratkih molitvah izpred oltarja ganljivo na srce govorili, da so njim, kakor tudi nam vsem solze v očeh igrale in to ne zastran kake žalosti, temuč samega veselja in tolažbe, ker upamo boljše bodočnosti. V nedeljo potem je bila inštalacija in sicer so preč. g. dr. J. Križanič, korar stolne cerkve v Mariboru, nam novega gospoda župnika inštalirali, potem pa nam v svoji jedernati pridigi živo v naše srce segli, kar nam bode dolgo časa v spominu ostalo. Inštalacije se je vdeležilo 14 duhovnikov in nekaj drugih odličnih gospodov: med njimi tudi dr. Brenčič iz Celja in g. Bransajs iz Šentjurija. Veselje je bilo nezmerno in moram ali smem reči, da imenovana dva dneva nam je Bog naredil. Za veliko srečo si moramo šteti in smo dolžni Boga zahvaliti, da nam je tako iskrenega, pobožnega in ljubeznjivega župnika poslal. Ne daj pa Bog, da bi se naše veselje pred časom v žalost spremenilo, ampak da bi nam ljubi Bog ohranil novega vlč. g. župnika mnoga, mnoga leta!

Iz Koprivnice na Hrvaškem. (V eč mest in sel brez krčem.) Nek krivonos iz Pečuha, z imenom Kraus, je vzel potrošarino ali dac od madjarske vlade na dobo treh let od 1. prosinca t. l. počemši v najem. On zahteva od tukajšnjih krčmarjev, da se za to dobo semo ona pijača toči, katero bode on jim predal in hoče na ta način sedaj dobro stoječe krčmarje za svoje sužnje (capfenvirte) degradirati. Zarad tega smo včeraj na novega leta vsi krčmarji v mestu Koprivnici, v selih: Novigrad, Virje, Gjurgjevac, z eno besedo, v celi prelepi in rodoviti Podravini svoje krčme zaprli in štrikamo brez igelj tako dolgo, dokler ne dojdemo v prejšnji stan in ako se to ne zgodi, bomo popustili naše obrte na kvar gospoda krivonosa. Danes imamo tukaj tržni dan, ljudje dohajajo iz okolice, silijo v krčme, ne najdejo pa tam nikake postrežbe in si začujeni v ušesa šepatajo: Boga mi, šta je to, da danes od krčmara niti rakije niti pečenke ne dobiš, mora sigurno istina biti, da novi novci ništa ne valjajo, jer ništa od krčmara za-nje ne dobiš, niti te posluniti neče. Tukaj je zdaj težko potovati, kjer v daljini od devetih ur ni ena krčma odprta. To so ti hrvaške razmere!

Iz Sromelj pri Brežicah. (Inštalacija.) Česar je srce polno, to čez usta gre, tako tudi mi ne moremo si kaj, da se ne bi pohvalili, koliko veselja nam je ljubi Bog lani dal. Veselo je za nas, da so naši od trtne uši vničeni vinogradi, z amerikankami lepo zasjeni, že letos dali 500 veder dobrega mošta. Ali vse to veselje preseglo je drugo dvojno veselje, katero smo imeli dne 12. listopada; obhajali smo namreč, kakor vsako leto, praznik našega farnega patrona sv. Martina. Kar je bilo naše največje veselje, bili so naš provizor,

že v tem kratkem času, kar so pri nas za provizorja, po svojih gorečih pridigah in pa s prijaznostjo do vsakega vsem tako priljubili, da so bile naše srčne želje, naj bi oni pri nas kot župnik ostali. Zato je bilo za nas veliko veselje, ko smo izvedeli, da ostanejo pri nas. Že na predvečer se je razlegalo streljanje iz topičev, v nedeljo pa celi dan, od ranega jutra do večera, in prišli smo vsi domači, kakor tudi iz sosednjih far, v obilnem številu, k službi božji. Ganjeni smo bili do solz, ko so nam njihov prejšnji gospod župnik, č. g. Martin Jurkovič, od Sv. Petra niže Maribora, v lepi pridihi razložili visokost duhovskega stanu, v jutro pa so služili sveto mašo vlč. g. dr. Fr. Feuš iz Maribora. Mi smo pa pošljali goreče prošnje v nebo, da bi nam ljubi Bog ohranil mnogo, mnogo let našega dobrega g. župnika!

Od Sv. Lovrenca ob kor. žel. (Razno ter o-sti.) V tukajšnjem trgu so zmiraj pretepi, odkar je tukaj toliko pujuh ljudij, kateri nam le vedno nemir napravljajo in vpijejo in razgrajajo, kakor ljute zveri, kakor ste že enkrat poročali. Še celo veliki božični praznik ni bil izvzet. Enkrat jih je občinski sluga hotel pomiriti, pa so se celo na-nj postavili in mu celo sabljo vzeli, kakero so drugo jutro za nekim plotom našli. Najbolje bi bilo, ko bi take postopače ostro kaznavovali in jih zapodili v njih domovino. Tukaj se tudi klatijo taki pevci, kakor pravijo, da za novo leto pojeno in nam sitnosti napravljajo in še celo, ako jim je priložnost, kako reč izmaknejo; to bi bilo tudi dobro, da bi se enkrat odpravilo. Pretečeno leto so nam tudi naš pokojni velečastiti gospod župnik Jože Toporišič, kn. šk. duhovni svetovalec, vnet dušni pastir in goreč pridigar, katerega spomin ostane vedno med nami, našo župnijsko cerkev prav ukusno slikati dali, to je se ve, da nas župljane mnogo stalo in se je plačalo vse pošteno. Pa ne vemo, kaj more biti, da imamo pri stolih v cerkvi sitnobe. Letos so na novo razdani in mi, ki pridemo od daleč, še ne moremo va-nje brez težave. Nekateri imajo v stolu po eden sedež in še od tega nič ne plačajo, sedijo pa po trije notri, drugi mora potem zunaj stati, da-si ima morebiti po več sedežev plačanih.

Iz Konjic. (Katoliško politično društvo.) Kdo se ne spominja rad in z veseljem vlaških zborovanj našega kat. pol. društva, posebej še prelep Leonove slovesnosti? Tudi letos ne bi radi zaostali, zato uljudno vabi odbor prvokrat v novem letu an zborovanje, ob 23. obletnici svojega obstanka na nedeljo, dne 28. januarija 1894. Vršilo se bode v navadnih prostorih s prav raznovrstnim programom in bo tudi volitev novega odbora. Pričakujemo, da se domačini in vi, dragi nam sosedje, ne boste prestrašili ne kratkega dneva ne ledene zime, ter boste v obilnem številu prišli v Konjice ogrevat se okoli ognjišča za sveto narodno stvar.

Odbor.

Iz Mali nedelje. (Vabilo.) Leposlovno bralno društvo pri Mali nedelji priredi v nedeljo, dne 28. januarija v šol. prostorih svojo veselico s sledečim vsporedom: a) Igrališčna predstava: »V Ljubljano jo dajmo«, b) Pesmi; moški zbori: 1. U boj (Zaje), 2. Jadransko morje (Jenko), 3. Molitev (Leban), 4. Venec narodnih pesmij (Kocijančič), 5. Slovan (Vašak). Vsi zunanjji udje in slav. občinstvo vabi se k udeležbi uljudno. Začetek ob 4 uri. Vstopnina 10 kr.

Iz Slovenskih Goric. (Napisi.) Prilika mi nase, da prepotujem kos lepe hrvaške zemlje, in kos lepega Štajerja. Sedaj sem v Varaždinu, o katerem sem mislil, da je nemško ali pa madžarsko mesto, a hvala Bogu, da ni takó. Naj mi bo dovoljeno vsaj eno ulico naslikati v Varaždinu s hrvaškimi napisimi: G. J. Lazar, usnjari. Tesarnica Jožef Krefla, Pekarna Hironim Ambroša. Trgovina miešovite rohe in rakiie Samuel Ahles ni izpregovoril besede vec. ... in med groznnimi bolečinami je, spreviden s sve-

Lavoslav Gold, točenje vina in rakije (žganje) na malom. Madjarskih in nemških napisov ni mogoče najti, ako bi jih še z lučjo v roki pri belem dnevu iskal. Potem jo mahnem proti domu na Štajarsko. Dobro uro od Varaždina je Grad Kotar, ali Hraščica. Potem čez $\frac{1}{2}$ ure pridem v Mjesto (vas) Sračinje. Zopet vse hrvaški napisi: Imbra (Lenart) Crlen, točenje vina. Pučka učiona. (Ljudska učilnica) Vatrogasno spremište. (Hiša za orodje ognjegasilcev.) Kažipot: v Svibovec. Zopet čez $\frac{1}{2}$ ure pridem v Mjesto Majerje, in čez $\frac{1}{4}$ ure v trg Petrijanec, zopet sami hrv. napisi: Točenje vina in rakije na malom. V. Polaka, Kažipot v Zavrče, v Varaždin, v Strmec in Ormuž. Potem pospešim korake in čez 2 uri sem že na Štajarskem. Sedaj sem v Ormoži, o katerem sem sodil, da je v obče slovensko mestice, a žal, da ni takó. Slovenske in slovensko-nemške napis, v Ormoži imajo sledeči gospodje: Alojzij Mikl, A. Munda, trgovca, S. Kandrič, gostilnica k lipi; Gasthaus zur Linde. Ta imena si dragi Slovenci, v Ormoškem okraju dobro zapomnite, in le pri imenovanim trgovcem kupujte blago, in le v ono gostilno zahajajte. Svoji k svojim! — Drugi napis sem opazil: Kažipot k Sv. Tomažu in v Ptuj je najpoprej nemški. — Sedaj pa zapišem nemške in nemško-slovenske napis: Joh. Seinkowitsch, Ledergärberei, Alois Windisch, Tischlermeister, Alois Leonardo, Trödler, Andreas Pravdič, Fleischhauer, Ferdinand Grazer, Mehllhandlung, Josef Novak, Kleidermacher, Gasthaus »zum lustigen Bauer«, Gostilnica k veselemu kmetu, F. Petrovič, Gasthaus »zum lustigen Krainer«, Gostilnica k veselemu Kranju. Kedaj vam bodo vaši Nemci v Ormoži postali bolj ponižni? Ako njim ne boste tako neumno nosili tješnje slovenskih grošev. — Iz Ormoža se napotim proti Veliki nedelji. Tam med trgovci priporočam G. Skworce, ki je tudi odločen Slovenec in dober kristjan imajoč slovenski napis. Sedaj se napotim skoz vasi Senčič, Sodinec, Vičanec, Sejance, Bratonečice, Savce, Ruemannce in Senčnjak. V Senčnjaku je kažipot slovenski; n. pr. V Ptuj in Radgono: Na Polenšak in na Sv. Anton v Slov. gor. Od Senčnjaka so Grabšinci, imajoč slovenske napis, na pr. Grabšinci in Peška pot na Kokolajnsak in v Kutince. V Kutincih je lepa in snažna kapela Lurške Matere božje. — Takó sem popotoval in naslikal lep kos slovenske in hrvaške zemlje, iz česar se razvidi, koliko bolj so nam naprej v narodnosti bratje Hrvatje! Držimo se tudi mi Slovenci zlatega gesla: Svoji k svojim; kakor Hrvati: Eden z vsemi in vsi z enim!

Jožef Car.

Od Sv. Trojice pri Slatini. (Državni nasad.)

Državni vinograd pri Sv. Trojici je precej visoko od Slatine, na zelo lepem hribcu ležeč in mu slana ne more tako hitro do živega. Les je, odkar je ameriški nasad (od leta 1891) nasajen, do letos popolnoma dobro dorasel in dozorel tako, da to zimo imamo dosti grobanja pri trtah, katere smo že v zeleno cepili. Ameriške trte rastejo zelo dobro in je priporočati, da si kmetje kmalu v večjem številu začnejo ameriške trte saditi. Se ve, da delati se pa mora pošteno in zvesto, bode pa nam pozneje tudi naš trud stoterno povrjen. Kakor sem že to leto enkrat omenil, še danes na starega leta dan. Vas vse bralce »Slov. Gospodarja« »in tudi druge« opomnim, da si začnete v vaših, že po trtni uši vničenih vinogradih in tudi še tam, kjer ni trtna uš, z ameriškimi trtami na novo vinograde zasajati. Vedno sem tudi pripravljen na vsako vprašanje, bodi ustmeno ali pismeno, vsem odgovoriti in tudi praktično pokazati, česar je treba v tej reči. Zdaj tudi pridno ragulimo za nove vinograde in bode se državni vinograd povečal, da bode merit okoli tri orale; to bode mnogo koristilo tukajšnjim in tudi drugim posestnikom, ker trte se bodo tukaj zelo po ceni doble. Ako vam njegovi stranki jo

je, g. urednik, morebiti ljubo, drugokrat več in natančnejše. Janez Žurman, župan in nadzornik amerikanskih nasadov.

Od Sv. Petra pod Sv. gorami. (Žalostna smrt, letina.) Proti krščanski veri je nauk, vživaj svet, kolikor moreš. Ta nauk škoduje neizmerno. Na Tomaževu večer se je pri nas znan pijanček žganja hudo nasekal. Po noči je prikolovrati domu, pod kapom ga potegne težka glava na tla; na kolena se še spravi, potem se povezne z licem in rokama v blato in v tem stanu smo ga našli dne 22. decembra v jutro brez zavesti. Kri in pijača sta mu stopila v glavo, da je bil v lice rudeč, še takrat, ko smo ga pokopali. Ker še ni bilo mrtvaškega duha od njega čutiti, bil je v sv. olje djan. Močni mož bi bil lehko še 40 let živel in si dosti prislužil, da bi zložno živel, ker je bil dober delavec. Ker se je vdal grehu požrešnosti, okrajšal si je življenje ter vzel srečo na tem svetu, Bog mu prizanesi, da bi je ne bil zgubil tudi na onem! Nesrečna smrt tega moža svari vse zmernim biti, da se bomo na srečnejšo smrt pripravili in svari prodajalce žganja nikomur čez potrebo dajati, da ne bote nezmernosti in nesreč za nezmernost tudi vi krivi. — Dobri Bog je res pripustil virogade vkončati, da spoznamo, koliko je bilo vino vredno, pa ta škoda tudi koristi, ker je marsik zdaj trezen in da ljudje obdelujejo zemljo bolj pri dnu. Kar z eno roko Bog vzame, z drugo vrne, pridelalo se je letos živeža za ljudi obilno, za živinsko krmo in steljo je pač slabo; vendar kdor Boga prosi in skrbno dela, še zmirom toliko nanosi, da ima za silo jela.

Od Sv. Ane v Slov. goricah. (Marsikaj.) Vedno slišimo in beremo o nesrečah, zločinih itd. Večko nesreč zakrivi posebno nesrečno žganje, katero piže staro in mlado; od tega toliko pretegov, prepirov, pobojev in samomorov. Lani dne 27. listopada se je prigodila v Ledinjaku velika nesreča. Šla je namreč zjutraj konjem polagat nadpolna deklica, nevesta Rezika Jug, a je takó nesrečno padla, da je bila takoj mrtva. Ubogo nevesto so nesli k večnemu miru na pokopališče ravno oni dan, ko so jo mislili prijatelji in znanci pospremiti z ženinom pred altar; a one priprave za gostijo veljale so za njeno »sedmino« pogrebcem. Spominjam se zlatega reka našega Božjega učitelja: »Čujte in molite, ker ne veste ne dneva, ne ure, kadar vas Gospod pokliče«, ter izkliknimo: »Nagle in neprevidene smrti reši nas, o Gospod!« — Lanska letina pri nas je bila srednja. Zimina je bila dobra, pšenice se je precej namlatilo, enako tudi ječmena. Žito je pa zima precej vzela. S koruzo smo lahko zadovoljni. Krompir se je dobro obnesel, korenje je debelo vzrastlo, jednako repa. Sadja se je malo pridelalo, jednako tudi vina, vendar je boljša kapljica. Toče pri nas ni bilo. Krme je bilo malo, zatorej ljudje tožijo radi živine. Ajda se je lepo pokazala, a se ni toliko namlatilo, kakor se je mislilo. No, radi tega smemo zapisati leto 1893 med srednje letine. Bog daj še naprej jednako brez mraza in toče!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Vlada ima v novem letu lep mir in nikjer se ji ne stavi doslej enacih težav, kakor pod prejšnjo vlado; kako dolgo pa bode ta mir trpel, ne pové nihče, kajti gradiva nezadovoljnosti je vse povsod veliko. — V dolnjeavstrijskem dež. zboru so dali 2000 gold. šulvereinu podpore; gladko pa pri tem ni hodilo, kajti tudi Nemci poznajo hujskanje tega društva in jih je sram še podpirati tako društvo.

Češko. Staročehom jemlje se od večih strani za zlo, da se držijo tako leno, kedar gre za kako volitev, pa se ponuja Mladočeh volilcem. Resnica je, da se izvoli skoraj vselej Mladočeh, ko bi ne bilo težko dobiti za Staročeha večino volilcev. Zakaj tako? Mladočehi naj pokažejo, kaj morejo; kedar enkrat ljudstvo vidi, da so Mladočehov oblube prazne; potem pride doba za Staročeho.

Štajarsko. Eden izmed kolovodij nemških liberalcev je dr. Heilsberg, mož jako gibčen za nemštvo, in bil je te dni v Brucku sredi svojih volilcev. V tem jim je tako lepo govoril, da so mu izrekli soglasno svoje zaupanje. — V Gradeu je nek dijak vse svoje premoženje volil Juriju Schönererju — za nemško delo. Sploh pa ima ta nemški klatež med dijaki veliko občudovalev.

Koroško. Državni poslanec dr. Steinwender je bil te dni v Beljaku, pa ga njegovi volilci niso prelepovsprijeli, kajti odložil je poslanstvo, ker se mu je očitalo, da sedaj klečeplazi pred pl. Plenerjem! — V bolnico v Celovec pokliče mestni zastop neki ženske iz Berolina — iz sovraštva do katol. vere in ljubezni do nemštva.

Kranjsko. Deželnli zbor je imel doslej štiri seje, v njih se ni kaj pripetilo, samo dr. Tavčar je dal duška svoji nevolji, da še nima vse oblasti v rokah. Dež. predsednik, baron Hein mu je odgovoril, toda brez sreče, kajti da na učiteljiščih v Ljubljani ni vse v redu, znajo že vrabci na strehi! — Po Gorenjskem kroži neka nezaupnica zoper grofa Hohenwartha za podpisavanje. Ne verjamemo, da je tako ravnanje častno, izvira pa v Ljubljani.

Primorsko. V Gorici je c. kr. kmetijska družba sedaj po polnem v rokah laških mož in bilo bi najboljše, ko bi slov. udje izstopili iz take družbe. — V Trstu so nekateri trgovci, katerim ne velja postava o nedeljskem počitku; vso nedeljo imajo štacune odprte in nikogar ni, da jih opomni na postavo, na zapoved katol. cerkve.

Hrvaško. Korar stolne cerkve v Zagrebu, J. Vuchetich je te dni umrl nekje pri Temesvaru, torej na madjarski zemlji. Bil je sicer Hrvat, pa je rad Madjarom lizal pete in Tisza ga je hotel zato posaditi na nadškofovovo mesto.

Ogersko. V torek je bil katol. shod v Budapešti, vdeležba je bila velika, posebno od ljudstva in plemeñitašev. — Iz vladne stranke se zgublja sedaj poslanec za poslancem, ker jih je strah volilcev. Dokler so v vladni stranki, morajo glasovati za vlado, torej tudi za »civilni zakon«, ali tega ne smejo, ker so dali svojim volilcem besedo, da ne bodo. — Davek plačuje v ogerski kraljevini 8 milj. ljudij, $9\frac{1}{2}$ milj. pa ne plačuje nobenega davka.

Vunanje države.

Rim. Nemški listi so raznesli govorico, da se hoče Crispi, torej kralj Umbertova vlada, sprijazniti s sv. očetom Leonom XIII. Crispi je neki dve uri bil iz tega namena pri kardinalu Rampoltu. Te je le govorica.

Italijansko. Na otoku Siciliji miri general Morra ustajnike z mečem v roki, bolje in prej bi opravil svojo službo, ko bi vzel kruh ter ga delil med reve. Ščuvarji bi potlej izginili sami. — Crispi izdeluje načrt svoje vlade in pravi se, da bode ta načrt jasen in če v drž. zboru ne dopade, pa Crispi odstopi.

Francosko. Anarhist Vaillant ugovarja svoji obsodbi in vsled tega še preteče 15 ali 16 dnij, predno se sodba na njem izvrši. Najbrž pa ga pomilostijo; vsaj nemogoče to ni pri francoski vladi! — Zakonom se krči število, odkar se lahko ločijo; najbolj dokaz, kako — nepotrebna je taka postava.

Belgijsko. Minister Bernaert in katol. stranka v državnem zboru so se poravnali in minister ne odstopi, ampak le drugi načrt napravi za volilno postavo.

Angleško. Lord Gladstone se je umaknil za nekaj časa v Biarritz, ker mu v Londonu niso dali miru; najbolje so pritiskovali na njih nasprotniki irske ustave. Gladstone pa je mož in ne da se premakniti s stališča pravice.

Nemško. V Berolinu se je odprl pruski dež. zbor in vlada je naznanila, da se osnujejo gospodarske zbornice t. j. zastopi kmečkih gospodarjev; take zbornice imajo pri nas trgovci, notarji in odvetniki. — Na poljskih ljudskih šolah je skoraj vse poučevanje v nemškem jeziku, ali brez uspeha je, ker otroci ne umejo nauka in tudi do srca jim ne gre nauk, ki ga v tujem jeziku dobijo.

Rusko. Car Aleksander je dal visoko odlikovanje grofu Giersu, ministru za vunanje zadeve; ne pusti pa mu iti v pokoj, češ, da ga še potrebuje. — Vsako zimo zažene se glas v svet, da pomnožuje ruska vlada vojaštvo ob mejah in tudi letošnjo zimo se pravi isto, naši bralci pa storijo dobro, če tega glasú, kakor druga leta, tudi letos ne verjamejo.

Bolgarsko. Ta država ima še plačati vojne stroške Rusiji, ali nič se ji ne mudi za to plačevanje. Celo to pravi, da Rusija nima pravice od nje kaj tirjati. No nekako pravico že ima!

Srbsko. Odkar ni več dr. Dokića, nima kralj Aleksander pravega moža za vlado; to se vidi tudi iz tega, da še pravda zoper prejšnje ministerstvo ne more h koncu.

Turško. Roparske čete so čemdalje drzniše in posebno ob mejah proti Črni gori in grški kraljevinai klati se veliko življenju nevarnih ljudij.

Za poduk in kratek čas.

Silni Častibor.

Česki spisala Božena Němcová.

Rizenpurški dvor, v Nahodskej oblastniji, bil je v starih časih velik in močen grad, krog in krog z lesom obdan. Od zapadne strani drži vozna cesta k vratom; k polnočni strani vodi pa le ozka stezica po strmeh skali od reke Opave, ki se vije pod pečevjem. Prej je bila ta slikovita dolina na bregu reke celo z jelkami porašena in samo na mestu, ki se dendenešnji na »mlinišči« zove (ker je stal bojda tam mlin pred dvema stoletjema), bila je majhna koča, o katerej je stanoval neki ovčar.

Neki dan jezdil gospod Rizenpurški s prehoda in vidi, da nese ovčar velikansko jelko na ramah; bil je dober gospod, ali jako oster vzlasti proti temu, kateri se je drznil krasti drva iz lesa, ali delati kako škodo. Misil je torej, da je veter jelko podrl, in da jo je ovčar našel v lesu in ukradel; srdito se je tedaj na njih zadrl: »Kako se ti drzneš iz mojega lesa drva krasti?«

»Ne zamerite, gospod vitez; imam zelo slabo bajto in že dolgo sem premišljeval, kako bi si jo popravil. Ko včeraj tu-le grem, zapazil sem to jelko in mislim si: Čakaj, ta bi se ti prilegla. Ni dalo mi miru, dokler ni sem po njo šel in jo izdrl.«

»Ti si tako silen?« vprašal je vitez in gledal z začudenjem na ovčarja, ki je držal vedno še jelko na ramah. Ni bil posebno velik, pač pa krepke in trščate rasti.

»E kaj pa za moč«, odvrnil je ovčar, »ko bi le imel kaj boljšega za na zoh«.

ni izpregovoril besede vec...
ni med groznnimi bolečinami je, sprevoden s sve-

»A kaj bi pa potreboval, da bi bil še silnejši?«

»Nu, jaz mislim, ko bi snedel dve vreči graha, nekoliko povojenih krač in vrh tega izpil vedro dobrega vina, bi se tepel z vsakim hrustum.«

»Dobro tedaj, dobiš to, in jutri pridi si po to v grad. In zastran te jelke ti odpustum za takrat, ali drugoč časti moj bora.«

Z radostjo se je zahvalil ovčar vitezu in stopal z jelko veselo domov; od tega časa so mu dali ime Častibor. Ko je prijahal vitez domov, ukazal je gradniku, naj dá Častiboru, kendar pride v grad, dve vreči graha, šest povojenih krač in vedro najboljšega vina.

Drugi den je potegnil Častibor ženi slamnik (vrečo) iz postelje in šel si v grad po oblubljeni dar. »A kam si to denete, kdo vam pomaga nositi?« vprašal ga je gradnik, ko je videl, da Častibor čisto sam pride.

»Naložim si to na rame, in ponesem sam.«

»Je-li sem vaš norec? Kako bi pa mogli toliko nesti?«

»Kaj pa taka, samo mi dajte!«

Navlač mu je nameril oskrbnik polni slamnik graha, je-li to odnese. Štirje korci so bili v njem in vrh tega še šest kit. Ali Častibor si je zavezal slamnik, prejel za vedro vina, oboje vrgel črez ramo in korakal, zahvalivši se gradniku, zložno domov.

Nekoliko dnj na to bil je razpisani v Pragi velik turnaj (viteška igra), h kateremu so morali vsi vitezi priti. Bila je prè takrat navada, da so imeli vitezi silne oprode (korenjaške služabnike), kateri so se borili mesto njih pri turnaji. Vitez Rizenpurški ni imel nobenega tako močnega oprode, na katerega bi se mogel zanesti; bil je torej v veliki zadregi. K sreči se je spomenil Častibora in takoj je po-nj poslal.

»Poslušaj, Častibor«, rekel je, ko je ovčar vstopil, »bi-li hotel biti pri meni oproda?«

»Se vē, da bi hotel in kako rad.«

»Moral bi se naučiti orožje rabiti in dobro jezditi.«

»Temu se jaz vsemu bom rad priučil, in močij imam zdaj dovolj.«

»Prav tedaj; idi k oskrbniku, on ti dá drugo obleko; za teden dnij moraš pa vse umeti, potem potujemo v Prago.«

Častibor je poskočil od radosti do stropa, ko je slišal, da pojezdi v Prago, in se je učil po dnevi in po noči. Preden je preteklo osem dnij, znal je vse, kar je opridi treba, in vitez se je napotil do cela pomirjen s svojim spremstvom v Prago. Iz vse Česke so bili zbrani že vitezi in veliko tujcev, vzlasti se je govorilo mnogo o nekem Nemci, ki je prè imel s seboj jako silnega velikana. Ko je nastopil za turnaj napovedani den, sešli so že vsi na določenem mestu, kjer je bil za gospe in gospode pripravljen oder, obvešen s prekrasnimi preprogami. Pred tem šotorom so se imeli boriti oprode. Ko se je zbral plemstvo, prijezdila sta v ograjeno mesto dva oproda na lepih konjih, eden je bil oni razupiti nemški hrust, drugi pa českega viteza oproda.

Malo potem je zmagal tujec; tako se je zgodilo nekolikokrat, nad čemer so imeli Nemci neizmereno radost. Česki gospodje pa so se jezili. Zdaj je prišla vrsta na Častibora. Ko je prijahal in je Nemec premeril tega, kakor se je zdelo, neznatnega fanta, rekel je porogljivo: »Kako se pa ti, možitelj, drzneš boriti z menoj? Tebe zmečkam, kakor kamen!« in vzemši kremen v roke, zmečkal ga je, kakor sir.

»Naj pa bo«, rekel je Častibor in prijezdil do njega; »ker mislite, da sem za vas preslab, ne horiva se torej; rajši si podajva na razhod prijateljski roke.«

Z zasmehom mu je podal velikan roko; ali Častibor jo je zgrabil, vzdignil Nemca v zrak in ga tako njezovi sušami...
ni med groznnimi bolečinami je, sprevoden s sve-

silno ob tla treščil, da več niti dihal ni. »Misliš, da samo pri vas umejo kamenje razmečkati, pri nas umemo še kaj več.«

Zdaj se je oglasil gospod Rizenpurški: »Častibor, Častibor, oprodov gospod ti uide, spusti se za njim.« Častibor je pustil Nemca ležati in se je gnal za gospodom. Ravno se je peljal tujec iz gnječe, ko ga je dohitel Častibor; skočil je s konja in popadel voz tako silno za kolo, da mu je ostal kos platišča s tremi špicami v roki. »Tako se, gospod, ne ide od nas«, kričal je nad ustrašenim Nemcem, »prej morate plačati«. (Bila je najbrž navada, da je moral dati oni, ki je zaigral, vitezu za vino.) Hočeš ali nočeč, moral se je Nemec vrniti in v veliki zasmeh plačati Českim gospodom. Častibor je pa postal za svoje junaško delo vitez in dobil v grb kos platišča s tremi špicami. Živel je dolgo in vedno v dobrem prijateljstvu z gospodom Rizenpurškim; končno bil je pokopan v cerkvi na Goričkah.

Smešnica. V večjem društvu je bila govorica o lisici, o njeni zvitosti in reklo se je v tem marsikaj v pohvalo lisije zvitosti. »Oj«, reče na to mlad lovec, »o tem, kako zvita je lisica, vem tudi jaz več iz lastne skušnje. Še le te dni sem eno zalezoval celo popoldne in ko sem jo večer vstretil, bila je ona — pes vaškega kravarja.«

Razne stvari.

(Dež. prikleta.) V deželnem proračunu hodi za leto 1894 pre malo dohodkov še za gold. 63.243 in dež. odbor predлага, naj se povira dež. prikleta od 33 na 40 odstotkov. V celem pa primanjkuje gold. 2,748.595. Lepa vsota!

(Trgovska zbornica.) V Gradeu je trgovska zbornica in so va-njo voljeni med drugimi g. Gustav Günther, medičar v Slov. Gradeu in g. Jurij Jurčič, čevljarski mojster v Gradeu ter J. Ornik, pek na Ptaju.

(Občni zbor.) Katoliško slovensko bralno društvo »Mir« pri Veliki nedelji ima dne 21. januarija t. l. popoldne ob 3. uri v prostorih gospoda Ivana Goričana občni zbor s sledenim vsporedom: 1. Volitev novega odbora. 2. Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in knjižničarja. 3. Razni predlogi. 4. Vplačevanje udnine. Prosta zabava s petjem in tombolo.

(»Bralno društvo«) pri Sv. Križu blizu Ljutomeru bo imelo v nedeljo, dne 21. januarija 1894 ob 3. uri popoldne v svoji sobi redni občni zbor z vsporedom, kakor je v navadi.

(»Prostovoljno gasilno društvo«) v Križevcih pri Ljutomeru bo imelo v nedeljo, dne 21. januarija 1894 ob 4. uri popoldne glavni zbor.

(Vabilo.) Obrtniški pomočniki priredijo »venček« v soboto, dne 20. januarija v prostorih »k pošti« v Ljutomeru. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 kr. za osebo. Za obitelj 1 gold.

Odbor.

(Glavna skupščina) »Narodne čitalnice« v Ptaju za 30. društveno leto 1894 bode v nedeljo, dne 21. januarija ob 3. oziroma 4. uri popoldne v lastni hiši »Naroden dom«.

Odbor.

(Zbor.) Framsko kmetijsko bralno društvo imelo bode v nedeljo, dne 21. t. m. popoldne v gostilni gosp. A. Štampflna svoje prvo letošnjo glavno zborovanje in priredi na večer veselico, h katerej je vsak rodoljub najuljudneje povabljen.

Odbor.

(Visoka starost.) V četrtek je umrla Ana Haferl v Dornavi pri Ptaju, v 100. letu svoje dobe. Bila je do malih dnij še dokaj trdna in zdrava.

(Nestrpnost.) Nemški očetje v nemškem mestnem zastopu v nemškem Celju ne pustijo občini slov. okolice oklicevati naznanil pri mestni cerkvi. Se ve, da je mestno zidovje v nevarnosti, ako se sliši v njem glas slov. sluge.

(V spomin.) Dne 11. januarija je umrla v Novi cerkvi pri Ptaju Marija Horvat, po domače stara Jurkovica, v 89. letu svoje dobe. Žena je bila pobožna, radodarna in v svoji bolezni Bogu vdana, lep izgled kršč. žene.

(Domača zemlja.) Ranje Jožef Freuensfeld, učitelj v Ljutomeru, si je želel počivati v domači zemlji, ali umrl je v Pragi in so ga tudi ondi pokopali. Učiteljsko društvo v Ljutomeru hoče pa sedaj ustreči želji ranjecega ter poskrbeti, da se njegovo truplo prepelje v domovino. Iz tega namena nabira se denar, ki ga je za to treba.

(Denar.) Goldinarji iz papirja bodo kmalu izginili, kajti novih se ne napravi več, stare pa zamenja država za srebrne krone.

(Samomor.) Dne 7. januarija se je obesil Miha Rižnar, kočar v Kuršincih, v Ljutomerskem okraju, za klin na lestvi, ki je stala na gumni. To je storil neki v pjanosti.

(Za dijaško kuhinjo) daroval je č. g. Ivan Stanjko, župnik v Tinjah, 20 gld. Bog plati!

(Vzgoja.) Uni anarhist v Parizu, Vaillant, ima nezakonsko hčerko, 10 let staro Sidonijo in njo vsprejme naj vodinja Uzés v odgojo, aka ne bode kacih zadržkov od strani rodbine dekleče.

(Človeško meso.) Kacih 30 let je, kar so na Francoskem prišli na sled nekemu Jožetu Romas, da je ljudi pobijal ter njih meso obešal v dimnik in ga potem prodajal. Ubil je bil 16 oseb, predno so ga zajeli. Te dni pa je umrl v ječi Porto Allegro.

(Detomor.) Dne 9. januarija je povila v Rajhenburgu dekla M. Uretič zdravo dete, pa ga je precej pognala v stranišče, kjer se je zadušilo. Nečloveško žensko so pa spravili pod ključe.

(Plačilo.) Okrajni zastop v Mariboru je tožil naše uredništvo v zadevi »popravka«, toda pri c. kr. okrožni sodniji v Celju še poznaio pravico in načelnik dr. Joh. Schmiderer vzdihuje sedaj na dvojnem pogorišču — popravka in tožbe.

(Žganje.) Dne 10. januarija so našli fantje v gozdu pri Starošincih, Cirkovske župnije, na pol mrtvega 18letnega dečka. Ko so ga prinesli v vas, bil je še s sv. zakramenti previden, potem pa je izdihnil svojo dušo. Bil je sin nekega kočarja iz Prepolj, Št. Janževske župnije, in se je prejšnji dan žganja prepnil. Zgrešil je po noči pot v gozdu in si tako nakopal naglo, smrtno bolezen.

(Sejem.) Na trgu v Mariboru je po sobotah največja znamenitost — špeh. V soboto ga je bilo od 381 svinj in na železnico ga je prišlo potlej 11.573 kg. Cena je bila od 47 do 52 kr.

(Duhovniško spremembe.) Č. g. Boštjan Magdič, zlatomašnik pri Sv. Juriju ob Pesnici, je umrl dne 14. januarija v 88. letu svoje dobe. — Č. g. Franc Zmazek, župnik pri Sv. Urbanu nad Ptujem, je dobil župnijo sv. Benedikta v Slov. goricah, č. g. Jož. Ormec, kaplan v Zavrčah, pride za kaplana v Ljutomer in č. g. Jakob Vidovič, provizor pri Sv. Rupertu v Slov. goricah, pride za kaplana v Žavrču.

Loterijne številke.

Gradec 12. januarija 1894:	8, 47, 84, 89, 9
Dunaj » » »	40, 44, 54, 14, 51

Učenec, ki ima veselje se štunarskega učiti in je najmanj 14 let star, ter je ljudsko šolo dobro izvršil, od poštenih staršev, se sprejme včasi pri

Henriku Klemenčič-u

v Vučji vesi, pošta Sv. Križ pri Ljutomeru.

Zahvala.

Ob priliki prežalostne izgube mojega ljubega moža, in našega dobrega očeta

Martina Domajnko

dne 14. prosinca pri Sv. Juriju ob Ščavnici se nam je skazovalo toliko blagosrčnega sočutja, da izrekamo tem potom vsem v svojem in v imenu sorodnikov odkritoščno in najiskrenježo zahvalo za vso dobrotijost ob smrti in lepo spremeljevanje do groba, posebno še prečastitima gospodoma župniku in kaplanu v St. Juriju ter vsem onim, ki nam niso znani, pa so skazovali rajnemu toliko sočutje nam v največjo tolažbo.

V Kraljevcih, dne 15. jan. 1894.

Marija Domajnko, žena.

Jožef, Marija, Alojzija Domanjko, otroci.

A. Badling
Velika zaloga slame v Magdeburgu
prosi za ponudbe na više svote.
Drobna slama iz mlatilnic.

Preskrbi parne stiskalnice po najnovejši uredbi z največjim delavnim uspehom, brezplačno in franko od dotednih postaj.

Plača se naprej.

3-3

Vzgojevališče za dečke

se proda.

Narodno mestos.

Ponudbe pod „prihodnjost“ na uredništvo „Slov. Gosp.“ 2-2

Oznanilo.

Da bi se viničarji v sajenji amerikanskih trt izurili, sklenil je štaj. dež. odbor s porazumljenjem in pomočjo slavne štajarske hranilnice v Gradcu od 1. marca 1894 do konca novembra 1894 otvoriti stalni viničarski tečaj na deželnih sadje- in vinorejski šoli v Mariboru in v deželnih trsnicah na Borlu Ptujskega okraja.

V vsakem tečaju se sprejme dvanaest viničarjev, kateri dobitjo tamkaj stanovanje in hrano in vsak mesec 4 gld. 50 kr.

V teh tečajih se podučujejo viničarji v prvi vrsti praktično, teoretično pa le toliko, koliko v je to potrebno delavcem načelnikom pri sajenji amerikanskih trt.

Po dovršenem tečaju podvržejo se obiskovalci skušnji ter dobitjo spričevala.

Pogoji za sprejem so sledeči:

- I. Dokaz, da so 16. leto dovršili;
- II. nrvno življenje;

III. morajo se prošnjiki zavezati od 1. marca do konca novembra 1894 nepretrgoma v tečaju ostati in vsem naredbam gospodarskih strokovnjakov se podvreči.

Prošnje brez koleka naj se pošiljajo potom občinskega predstojništa ali pa neposredno do **25. januvarija 1894** štajarskemu deželnemu odboru v Gradcu.

Gradec, meseca januvarija 1894.

2-2

Od štaj. deželnega odbora.

Tiskarna sv. Cirila

priporoča naslednje knjige:

1. „**Žalostna mati Božja**“, spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku, 6. natis. Obsegala pouk o češčeniji žal. materi Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal, materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij. Ta posebno za sveti postni čas primerna knjiga stane vezana v polusnje . . . . . gld. —·70

” z zlatim obrezkom . . . . . ” —·80

” v usnje z zlatim obrezkom . . . . . ” 1·40

2. „**Družbine bukvice za dekleta**“, spisal Jožef Rzman, pokojni Konjiški nadžupnik, 12. natis; namenjene v prvi vrsti dekletom Križeveske družbe, pa tudi vsem dekletom sploh jako koristne, veljajo

vezane v usnje z barvanim obrezkom . . . . . gld. 1·30

” ” rudečim . . . . . ” 1·40

” ” zlatim . . . . . ” 1·60

3. „**Po poštinem povzetji 10 kr. več.**“

3. „**Duhovni Vrtec**“, 5. natis, priporočanja vredna molitvena knjiga, posebno za mladino, stane

v usnje vezan z zlatim obrezkom . . . . . gld. —·85

” ” v polusnje z zlatim obrezkom . . . . . ” —·95

4. „**Sveto opravilo**“, spisal Anton Slomšek, nekdajni viši ogleda šol, 5. pomnoženi natis; namenjeno šolarjem viših razredov, velja

vezano . . . . . gld. —·35

” ” v polusnje z zlatim obrezkom . . . . . ” —·50

” ” v usnje z zlatim obrezkom . . . . . ” —·60

5. „**Ključek nebeski**“, spisal Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru, za šolarje nižih razredov, velja

vezan . . . . . gld. —·30

” ” v polusnje z zlatim obrezkom . . . . . ” —·40

” ” v usnje . . . . . ” —·50

6. „**Bukve božje v naravi**“, podomačil P. Hrisogon Majar, stane 20 kr.

7. „**Božič**“ pridnim otrokom, spisal Alojzij Vakaj, stane 15 kr.

8. „**Svete pesmi za šolarje**“, vezane 10 kr.

9. „**Zbirka narodnih pesmij**“ I. snopič 10 kr.

10. „**Ženitovanje**“ 15 kr. II. snopič 10 kr.

11. „**Ženitovanje**“ 15 kr. II. snopič 10 kr.